

MAGDALÉNA SKŘIVÁNKOVÁ

PODPŮRNÉ RODIČOVSKÉ SKUPINY

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

PRAGUE PRIDE 2015

Autorka: Magdaléna Skřivánková
Návrh obálky, grafická úprava a sazba: Dora Dutková

Vydal Prague Pride, z.s.
Opatovická 166/12
110 00 Praha 1
www.praguepride.cz
2015

Copyright © autorka, Prague Pride 2015
Cover design © Dora Dutková, 2015

Publikace vznikla v rámci projektu *Gay rights are human rights / Práva LGBT osob jsou lidskými právy*.
Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů.
www.fondnno.cz a www.eeagrants.cz.

PODPŮRNÉ RODIČOVSKÉ SKUPINY

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

OBSAH

ÚVOD / 7

VÝCHOZÍ SITUACE / 7

PLÁNOVÁNÍ / 7

POSTUP REALIZACE / 8

Vedení skupin / 8

Nízkorozpočtová verze / 8

Supervize / 9

Nízkorozpočtová verze / 9

Přihlášky / 9

Koho oslovit, kde a jak? / 11

Nízkorozpočtová verze / 12

Výběr místa / 12

Nízkorozpočtová verze / 13

Odlišení časů pořádání dle složení skupiny / 13

Nízkorozpočtová verze / 14

Náplň skupin / 14

Lékař/ka – specializace gynekologie nebo asistovaná reprodukce / 14

Sociální pracovník/sociální pracovnice / 15

Právník/právníčka / 15

Psycholog/psycholožka / 15

Úvodní setkání / 15

Další setkání / 15

Nízkorozpočtová verze / 15

Výběr účastníků a účastnic / 16

DALŠÍ FORMY PRÁCE / 16

Pobyt pro rodiče s dětmi / 16

Další setkávání rodin s dětmi / 17

Nízkorozpočtová verze / 17

Blok o rodičovství na festivalu QueerEye / 17

Workshop Komunikace Queer rodičovství navenek / 17

ZÁVĚR SETKÁNÍ / 18

ZÁVĚR A SHRUTÍ / 19

REKAPITULACE / 20

O PROJEKTU A PRAGUE PRIDE

ÚVOD

Tento text vznikl na základě pilotního projektu Podpůrné rodičovské skupiny, jehož je také výstupem. Cílem textu je možnost replikování setkávání LGBT rodičů a to jak za finanční podpory nejrozličnějších donátorů, tak i bez podpory, v nízkorozpočtové formě. První část textu obvykle počítá s širším rozsahem setkávání a je náročnější na finance a organizaci, v druhé části je shrnuto to, co považujeme za důležité a dá se realizovat i bez finanční podpory, jen s dobrou organizací.

VÝCHOZÍ SITUACE

Myšlenka založení podpůrných rodičovských skupin vznikla na začátku roku 2014, v průběhu roku vznikl projekt Gay rights are human rights/Práva LGBT osob jsou lidskými právy. Součástí tohoto projektu, který byl podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů, byla studie týkající se LGBT rodin (Duhové rodiny ve stínu státu. Situace homoparentálních rodin s malými dětmi) a realizace celkem 4 podpůrných rodičovských skupin. Vycházíme z předpokladu, že LGBT rodiče se setkávají s různými formami diskriminace a společenské nerovnosti, která vychází z neinformovanosti veřejnosti, ale také z obtížnosti komunikovat netradiční formu rodičovství navenek.

Potřeba podpory vycházela z popisu aktuální situace: Situace v oblasti LGBT lidí v České republice se ustálila natolik, že již není třeba skrývat stejnopohlavní soužití, v legislativě se objevilo registrované partnerství, které, ač není postaveno na roveň manželství, alespoň na základní úrovni upravuje práva LGBT lidí, kteří chtějí svoje soužití uvést na oficiální úroveň a logickým vyústěním této situace je u velké části LGBT lidí rodičovství.

Přes počet homoparentálních rodin, které v ČR existují, a přes počet dětí, které podle odhadu v homoparentálních rodinách vyrůstají (v současné době přes 1000 dětí, přičemž se domníváme, že část rodin se ke svému statusu veřejně nevyjadřuje a není zahrnuta do „sčítání“), se jedná pořád o skupinu minoritní. Některé problémy, resp. situace, se kterými se rodiny a rodiče potýkají, není možné běžně komunikovat ve veřejném prostoru, fakticky ani není možné je řešit na různých diskusních a dalších serverech, které se týkají rodičovství obecně, aniž by tím rodiče, potažmo děti, riskovali homofobní útoky, u veřejné komunikace vyloučení ze skupiny dalších rodičů a sekundární ohrožení dítěte. Považovali jsme tedy za nutné vytvořit svépomocnou podpůrnou komunikační platformu, která by v ideálním případě dále fungovala i po ukončení projektu jako komunita, ať už skutečná či alespoň na bázi elektronické komunikace – facebooková skupina, internetová diskuse vzájemně se podporujících rodičů sdílejících stejnou formu rodiny atd.

V průběhu realizace projektu vyvstaly i další potřeby, o kterých se budu v této zprávě zmiňovat, a se kterými plánujeme dále pracovat.

PLÁNOVÁNÍ

Od září 2014 jsme začali s praktickou částí projektu. Původně jsme plánovali (podle podaného textu projektu) otevřít dvě podpůrné rodičovské skupiny souběžně a tyto ukončit společným víkendem pro celé rodiny i s dětmi. Vzhledem k tomu, že projekt byl cílený primárně na Prahu a blízké okolí, kde je život pro LGBT lidi a LGBT rodiny obecně z mnoha důvodů jednodušší než v jiných místech ČR, neuvažovali jsme ani o tom, že by se o projekt v jeho začátku zajímali i lidé žijící mimo Prahu. Primárně jsme také předpokládali, že budeme pracovat s rodinami s dětmi a součástí projektu bylo i hlídání dětí. Naším výchozím předpokladem jsme přizpůsobili i místo konání – dětská kavárna s odděleným dětským koutkem, kde bylo plánované hlídání dětí a čas v brzkých odpoledních hodinách, kdy se mohou skupiny pro rodiče realizovat vzhledem k dennímu rytmu a programu malých dětí.

O to více nás zaskočilo, že informace o konání projektu se dostaly zejména k párům, které teprve děti plánují, a v prvním běhu jediní rodiče s malými dětmi byli samotní vedoucí podpůrných rodičovských skupin.

POSTUP REALIZACE

Už víme, že chceme provozovat podobnou skupinu.

VEDENÍ SKUPIN

Nalézt vedoucí skupiny.

- gay/lesba (vyoutovaný/á)
- rodič
- absolvent/ka výcviku ve skupinové terapii s odpovídajícím navazujícím vzděláním a zkušenostmi

V našem případě to bylo o to jednodušší, že jednou z vedoucích skupin byla i samotná autorka projektu. V dalších případech považujeme za důležité, aby skupinu, bez ohledu na její složení, vedli vždy dva lidé, a to muž a žena. Z obecného principu je dle našeho názoru nutné, aby i vzhledem k účastníkům a účastnicím byli ve vedení skupiny zastoupeni vždy představitelé obou pohlaví. Zjednodušeně: některé „mužské“ a „ženské“ věci jsou odlišné, muži a ženy mají na věci jiný pohled (a naším cílem zde není zkoumat, zda-li to je pravda či diskriminace...) a také je třeba dát možnost jednotlivým členům a členkám skupiny se vztahovat k jednomu z lektorů – ... Ano, mám zkušenosti se svým coming outem, se svým rodičovstvím, se svým partnerským soužitím, ale informace o tom, jak podobné události prožívají muži, mám pouze z literatury a z doslechu...

Nechci přímo prosazovat náš model, že oba lektori žijí otevřeně ve stejnopohlavním soužití a zároveň mají rodičovskou zkušenost, ale příliš si nedokážu představit, že by to mohlo fungovat jinak. Ještě bych přijala myšlenku, že jeden z lektorů by aktuálně plánoval stát se rodičem a druhý již rodičem byl. Domnívám se, že některé rodičovské zkušenosti jsou nepřenosné a nedají se „nastudovat“, a vedení skupin pro současné rodiče a budoucí rodiče „nerodiči“ by nemuselo vést k těm výsledkům, které jsme očekávali a kterých jsme dosáhli. Za nezbytné považuji to, aby oba vedoucí skupin byli otevřeně homosexuální a se svou orientací vyrovnaní. I zkušenost života s gay či lesbickou orientací je nepřenositelná a i kdyby se jednalo o velmi otevřeného a vzdělaného člověka, nemyslím si, že by to „fungovalo“.

Jiná pravidla platí samozřejmě například při individuální psychoterapii, není nutné si hledat terapeuta či terapeutku se stejnou životní zkušeností, ale zde se o tuto formu práce nejedná. Přesto, že jde o vedení podpůrné skupiny, která má hlavně dynamicky zúročovat nabyté zkušenosti samotných účastníků, a pravidla pro vedení takovéto skupiny jsou jiná, než jsou pravidla pro vedení skupinové terapie, kladla bych důraz na zkušenosti, praxi a vzdělání vedoucích skupin. Sebezkušenostní výcvik ve skupinové terapii a navazující odpovídající vzdělání bych považovala za nezbytnost. Ač se fakticky o skupinovou práci jako takovou z hlediska dynamické psychoterapie nejedná, ke skupinové interakci a dalším doprovodným jevům i v této formě práce dochází, a i vzhledem k intimním a velmi osobním tématům, která jsou náplní jednotlivých skupin, je třeba mít ve vedení skupiny někoho, kdo umí správně a včas reagovat, sledovat jednotlivé členy a členky skupiny, usměrňovat je, vést je, povzbuzovat ty nesmělejší a správně používat další techniky skupinové práce.

NÍZKOROZPOČTOVÁ VERZE

Je pravděpodobně náročné najít skupinového psychoterapeuta a psychoterapeutku, kteří budou zároveň rodiči a vyoutovanými homosexuály či lesbami a zároveň se budou hlásit natolik k aktivismu, že budou ochotni podobnou skupinu vést bez nároku na honorář.

Jako nízkorozpočtovou variantu je možné zvolit spolupracující pár (rodič a zároveň vyoutovaný gay nebo lesba) s dobrými komunikačními dovednostmi, sociální inteligencí a charismatem a zároveň natolik organizačně zdatný, aby dokázal skupinu založit, vést a udržet. Výhodou této varianty je, že se není nutné držet struktury, výstupů a připravovat různé průběžné a závěrečné zprávy z projektu, které zaberou často více času než je samotná skupina.

SUPERVIZE

Další téma, které je nutné zde zmínit (a v rozpočtu vašeho projektu na to pamatovat) je supervize. Každý, kdo pracuje v pomáhající profesi, resp. s lidmi, by měl mít možnost supervize své práce.

V průběhu vedení skupin jsme se setkali s mnoha problémy vztahovými, přece jenom plánování rodiny je jednou z nejnáročnějších životních situací, ale i s problémy etickými, velké téma bylo například téma surogátního mateřství, kdy se skupina rozdělila takřka na dvě poloviny, kde jedna s tímto způsobem plně či částečně souhlasila, druhá byla zásadně proti, ženy velmi často také řeší, zdali zapsat dárce spermatu do rodného listu dítěte či nechat kolonku volnou. Aktuální bylo toto téma také proto, že se opakovaně chystal k projednávání v parlamentu zákon o tzv. přisvojení, resp. osvojení dítěte partnerkou matky či partnerem otce v případě, že druhý rodič není „obsazený“.

Na všechna tato témata je třeba adekvátně reagovat a i proto, že sami lektori podobnými životními zkušenostmi procházeli či procházejí, bylo třeba odlišit reakce profesionální od reakcí osobních. Velmi často jsme byli tázáni na naše názory a zkušenosti, které někdy nebyl důvod nesdělovat, přece jenom se jednalo o jinou formu práce než o klasickou skupinovou psychoterapii, se kterou máme oba zkušenosti.

NÍZKOROZPOČTOVÁ VERZE

V tomto případě stačí, když se budou vedoucí skupiny scházet i v jiný čas a vzájemně diskutovat o dění na skupině, formou jakési intervize, která s sebou nenese žádné náklady.

PŘIHLÁŠKY

Poté, co je ustanoven lektorský tým a určeny termíny konání podpůrných rodičovských skupin, je možné začít oslovovat budoucí účastníky a účastnice a zároveň hledat odborníky a odbornice, kteří povedou na vybraných skupinových setkáních odbornou edukační část.

V přihláškách je třeba zjistit potřeby budoucích účastníků a účastnic – den konání (pokud není pevně určen), hodina (my jsme například hodinu začátku posunovali, protože naše představa zcela nevyhovovala pracovním povinnostem účastníků a účastnic), potřeba hlídání dětí (z čehož zase vyplývá potřeba posunout čas setkávání) atd.

Při mapování zájmu je možné uvažovat o otevření dvou skupin souběžně – jedné „rodičovské“ a druhé pro budoucí rodiče, pak je možné přizpůsobit časy konání a místo konání.

Velmi se nám osvědčil interaktivní formulář google form, jen je třeba mít email na gmailu, což pravděpodobně není problém zřídit.

Tento dotazník byl převeden do google forms, což není replikovatelné v psaném textu. Výhody této formy jsou nepopíratelné, fakticky se samy vyhodnocují preferované položky, ale samozřejmě při méně formálním způsobu organizace stačí jednoduchý email nebo potvrzení účasti přes sms.

Dotazník pro účastníky a účastnice projektu Podpůrné rodičovské skupiny:

1) Vaše jméno a jméno partnera/partnerky (pro účely projektu není nutné, aby byl váš svazek jakkoliv formalizovaný – registrované partnerství, manželství...)

2) Kontaktní email/y:

3) Jste již rodiče: ano – ne (Pokud ve vašem partnerském svazku vychováváte dítě, jste rodiče, nezáleží na tom, komu se narodilo. Pokud očekáváte narození dítěte, i to se již počítá do rodičovství. Pokud o dítěti teprve uvažujete, zaškrtněte, prosím, ne.)

4) Podle počtu předběžně přihlášených účastníků a účastnic se bude otevírat několik (max. čtyři) podpůrné rodičovské skupiny. Je možné, že bude skupina žen/matek a mužů/otců, ale v případě menšího zájmu nebo časové kolize také skupina žen/matek i čekatelek a mužů/otců i čekatelů.

V případě, že by byl ze strany účastníků a účastnic zájem, otevřeli bychom smíšenou skupinu pro muže i ženy, rodiče i nerodiče. Pokud byste si mohli vybrat, účastnili byste se skupin:

ženy/rodiče	ano – spíše ano – spíše ne – ne
ženy/čekatelky	ano – spíše ano – spíše ne – ne
muži/rodiče	ano – spíše ano – spíše ne – ne
muži/čekatelé	ano – spíše ano – spíše ne – ne
muži i ženy/rodiče	ano – spíše ano – spíše ne – ne
muži i ženy/čekatelé	ano – spíše ano – spíše ne – ne
muži i ženy/rodiče i čekatelé	ano – spíše ano – spíše ne – ne

5) Termíny pro skupinová setkávání jsou buď v pondělí, nebo v úterý se začátkem 13. 10. a 14. 10 vždy od 17 do 19 hodin. Budeme se snažit skupiny nastavit tak, aby termín vyhovoval největšímu počtu zájemců a zájemkyň. Preferujete účast na skupině v pondělí nebo v úterý nebo je to jedno? pondělí – úterý – nezáleží na dni

6) V době setkávání rodičů (od 17 do 19) máme možnost zajistit hlídání dětí v dětském koutku přímo v místě, kde se bude konat skupina, kvalifikovanou chůvou. Máte zájem o hlídání dítěte? ano – ne V případě, že ano, jak staré je vaše dítě a má nějaké speciální potřeby?

7) V rámci projektu se bude zpracovávat analýza potřeb rodin, které vychovávají (nebo budou vychovávat) své děti v kontextu homoparentální rodiny. Analýza bude součástí materiálu, který poskytne informační bázi pro aktivity vedoucí k odstranění diskriminace v legislativě i v praxi a zkvalitnění služeb pomáhajících profesí pro rodiny. Výzkum bude probíhat dle standardních etických pravidel a striktně bude zachována anonymita účastníků a účastnic. Prakticky to znamená, že na některých skupinách bude přítomna pozorovatelka/výzkumnice, která si bude dělat poznámky o problémech, které účastníci a účastnice projektu považují za důležité pro ně a pro jejich rodinu. Souhlasím s přítomností výzkumnice na setkávacích skupinách: ano – ne

8) S některými rodinami bychom potřebovali v rámci kvalitativního výzkumu provést cca 2 hodiny trvající polostrukturovaný rozhovor. Souhlas s poskytnutím rozhovoru mimo skupinu není podmínkou účasti ve skupině. Předběžně souhlasím s účastí na polostrukturovaném rozhovoru mimo skupinu. ano – ne – nevím

Spolu s přihláškou je dobré rozeslat informační dopis o tom, kdo jsme (jste), proč skupiny organizujeme (te), co je jejich cílem, kdy a kde se budou konat, zdali uvažujete o finanční spoluúčasti frekventantů a v jaké výši, nabídnout možnost odpovědět další doplňující otázky.

Vzor zvacího dopisu: pokud budete volit oficiální formu realizace podpůrných rodičovských skupin, je dobré mít další dokumenty, které přiložíte jako přílohy k závěrečné zprávě. Jinak je možné mít podobný text například na facebooku nebo na stránkách vaší organizace, která bude projekt realizovat. I v případě nízkorozpočtové realizace projektu, tj. méně formální, spíše neformální, bychom doporučili předem informovat účastníky a účastnice, resp. zájemce a zájemkyně o cílech setkávání, o pravidlech, ale i o termínech, kdy k setkávání dojde.

Vážení a milí současní a budoucí rodiče, chtěli bychom vám nabídnout účast v krátkém programu pro stávající a budoucí rodiče z řad LGBT komunity. Setkávat se budeme v uzavřené podpůrné rodičovské skupině v počtu max. 16 účastníků a účastnic.

Setkávat se budeme vždy v pondělí nebo v úterý (podle vašich preferencí) v kavárně Divoké matky v Praze 8, od 17 do 19 hodin. Začínáme 13. a 14. října 2014, uvidíme se celkem 8x (přesný harmonogram setkávání je na konci dopisu). Cyklus setkávání bude završen na začátku ledna společným víkendem pro vás a vaše děti.

Cílem podpůrných rodičovských skupin je vytvořit prostor pro sdílení unikátních zkušeností, pro předávání strategií a komunikačních technik ve směru například ke školským a zdravotnickým zařízením. Vzhledem k minoritní pozici, kterou LGBT rodiče ve společnosti zastávají, obvykle nelze tyto zkušenosti komunikovat v místech, kde se tak obvykle děje (mateřská centra, pískoviště, diskusní

servery na rodičovská a dětská témata), jelikož je zde riziko, že tito rodiče budou z neformálních skupin vyloučeni, případně skrytě či otevřeně diskriminováni a tímto budou sekundárně postiženi i jejich děti.

Součástí projektu (a částí některých skupin) je tzv. edukativní část, kde se účastníci a účastnice více ponoří do konkrétního tématu, problému, ke kterému bude přítomen odborník nebo odbornice, kteří se problematikou profesionálně zabývají. Předem máme připravená témata jako asistovaná reprodukce/náhradní mateřství, právní minimum, coming-out rodiny jako celku, postavení „sociálních“ rodičů, komunikace se školskými a zdravotnickými zařízeními, ale pokud v průběhu setkávání vyvstanou témata aktuálnější, jsme připraveni na ně reagovat. Součástí projektu bude i výzkum, jehož cílem je zformulovat hlavní problémy rodin s LGBT rodiči.

Projekt obsahuje i hlídání dětí přímo v místě konání v dětském koutku odděleném od místnosti, kde se budeme setkávat. Hlídání zajišťují dvě prověřené profesionální chůvy.

Projekt je organizován sdružením Prague Pride a je podpořen z Norských fondů, je tedy pro vás kromě spoluúčasti na financování závěrečného víkendu zdarma. Zdarma je i hlídání dětí v době setkání rodičovské skupiny.

Máte-li zájem účastnit se projektu nebo víte o někom, kdo by měl zájem se účastnit, kontaktujte mne na magdalena@praguepride.com.

Těšíme se na setkání. Magdaléna Skřivánková a Patrik Grexa

pondělní setkávání		úterní setkávání	
3. 10.		14. 10.	
20. 10.	27. 10. nebude, jsou podzimní prázdniny	21. 10.	28. 10. nebude, jsou podzimní prázdniny
3. 11.		4. 11.	
10. 11.	17. 11. nebude, je státní svátek	11. 11.	
24. 11.		18. 11.	
1. 12.		25. 11.	
8. 12.		2. 12.	
8. 15. 12.		9. 12.	

Při plánování dne, kdy se budou skupiny konat, je třeba myslet nejen na státní svátky a k nim přiléhající dny, které většina lidí využije pro prodloužení víkendu, ale také na to, že rodiče vychovávající děti školou povinné jsou zatíženi dalším školním volnem, kterému musí přizpůsobit svůj program. Pokud nemáte aktuální informace o školním volnu ve vašem regionu, můžete je nalézt třeba na stránkách www.msmt.cz nebo se informovat v některé ze škol. Nezapomeňte tedy na podzimní, vánoční, pololetní, jarní, velikonocní a letní prázdniny.

KOHO OSLOVIT, KDE A JAK?

Ve vašem městě/kraji víte asi nejlépe o místech, kde se LGBT lidé scházejí, pořádají lokální akce a podobně. Je tedy možné vyvěsit letáček s nabídkou účasti ve skupině s kontaktem, kde je možné získat více informací. My jsme letáčky vyvěsili v kavárnách a dalších LGBT friendly místech.

Dále dobře funguje inzerce na spřátelených webech – pro ženy například lesba.cz, rozdílnerytmy.cz, igirls.cz, drbna.cz a další, pro muže například boyler.cz, iboyls.cz a další. Po domluvě s námi můžete využít i již uveřejněné články, resp. se na ně odkazovat.

Dobré je založit facebookovou skupinu, případně využít inzerce na stávajících skupinách a facebookových stránkách.

A neselže ani „metoda sněhové koule“ – nabídku poslat svým přátelům, u kterých máte pocit, že by se jich to mohlo týkat, a požádat je, aby nabídku poslali svým přátelům.

Máte-li dobré vztahy v regionálním tisku, je možné se domluvit na krátkém článku i s nimi, nám se to podařilo až po uzavření prvního běhu skupin, kdy v některých LGBT médiích vyšly články a rozhovory o podpůrných rodičovských skupinách a mainstreamová média se toho chytla a měla zájem o další informace.

Gay rodiče mají skupinu

ČR - Prague Pride zřídila podpůrnou skupinu, ve které si mohli rodiče z řad LGBTQ komunity vyměňovat zkušenosti a rodičovské rady

PRAGUE PRIDE neboli pochod hrůsty se koná v Praze od roku 2011. Letos se ho zúčastnilo na 20 tisíc lidí. Zástupce měl v průvodu i křesťan, byl jím profesor Martin C. Putna. Autor: Archív ČTK

Prague Pride za podpory Norských fondů zorganizovala skupinu pro stávající a budoucí rodiče z řad LGBTQ komunity. Od října loňského roku do začátku letošního roku se tak stejnopohlavní páry, které vychovávají společně děti nebo se na rodičovství teprve chystají, setkávaly v Praze a vyměňovaly si zkušenosti, sdílely dojmy a rady. Setkávání probíhalo pod vedením zkušených terapeutů a lektorů, kteří se problematikou LGBTQ rodin dlouhodobě zabývají. Vznik skupiny byl jedním z cílů projektu Gay rights are human rights. Práva LGBTQ osob jsou lidskými právy.

20.1.2015

BOYLER
NEJTEPLEJŠÍ MÍSTO V SÍTI

První česká skupina pro LGBT rodiče: Zájem měli hlavně gayové. Prague Pride plánuje pokračování

Od září až do konce loňského roku probíhal pilotní projekt skupiny pro LGBT rodiče, kterou za pomoci grantů z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů pořádalo sdružení Prague Pride. Gayové a lesby, které jsou a nebo chtějí být rodiči, se potkávali v jedné pražské kavárně. Jak to probíhalo, to popsala Boyleru koordinátorka LGBT skupiny Magdalena Skřivánková.

19.1.2015 Autor: David Vaníček / Foto: Tereza Buriánová, Milan Mošná, archiv

Magdaleno, jaké bylo zážitky vzniku této skupiny?

S Prague Pride jsem připravovala skupinu pro LGBT rodiče už dlouho. V roce 2014 jsme věci dali do pohybu. Projekt pod názvem „Gay rights are human rights/ Práva LGBTQ osob jsou lidskými právy“ nám pomohli skupinu otevřít. Chtěli jsme dát prostor LGBT rodičům, aby se podělili o svoje rodičovské starosti a radosti a diskutovali s odborníky na vybraná témata. Propagovali jsme ji na společných

BOYLER
NEJTEPLEJŠÍ MÍSTO V SÍTI

Prague Pride připravuje gaye a lesby na rodičovství, startuje druhá diskuzní skupina

Pod křídly Prague Pride se už v polovině dubna otevře druhá skupina pro budoucí LGBT rodiče. Diskuze s odborníky, právní minimum a další praktické informace může dostat až 16 zájemců.

4.3.2015 Autor: dv / Foto: Alex Smith, projekt States of Union

„Setkávat se budeme v kavárně Langhans v centru Prahy, každé úterý od 14. 4. vždy od 18.30 do 20.30. Máme připraveny diskuse s odborníky a odbornicemi, kteří se LGBT rodičovstvím a příbuznými tématy zabývají, bude prostor pro dotazy i na diskuse mezi účastníky.“ řekla Boyleru koordinátorka projektu Magdalena Skřivánková.

Účast je bezplatná, nutná je jen registrace na e-mailu magdalena@praguepride.com.

NÍZKOROZPOČTOVÁ VERZE

Účastníci a účastnice vašich skupin se mohou rekrutovat z okruhu vašich známých a jejich známých a k rozšíření informací o vzniku skupiny mohou sloužit běžné komunikační kanály – facebook, inzerát v místě, kde se LGBT lidé scházejí atd. V tomto případě se nemusíte zabývat ani přihláškou a dalšími podobnými formalitami a ani není nutné mít skupinu uzavřenou, naopak, při této formě by pravděpodobně lépe fungovala skupina polootevřená, kdy by do ní postupně přicházeli, po domluvě s vedoucími skupiny, další členové a členky.

VÝBĚR MÍSTA

Při výběru místa záleží opět na čase a složení skupiny – budete-li pracovat převážně nebo zejména s rodiči s malými dětmi, je třeba hledat kavárnu nebo klub, kde je dětský koutek. Velmi doporučujeme, aby byl oddělený od místnosti, kde se bude skupina scházet, ale zároveň se nacházel ve stejném prostoru nebo alespoň patře. Je nutné počítat s některými kojícími matkami (na to je možné se zeptat v přihlášce), někteří rodiče chtějí své děti kontrolovat nebo alespoň vědět, co dělají i například v přestávce. Přestávka není zcela nutná, skupina je přece jenom plánovaná na 90 minut, ale pokud se domluvíte s účastníky a účastnicemi, není to proti žádným pravidlům.

Vybavuji si však poznámku jedné z „chův“ na pobytu pro rodiče s dětmi, která nás žádala, aby jim rodiče „nenarušovali program s dětmi svojí přítomností“ – kdo má zkušenost s malými dětmi, ví, že je možné je zaujmout, ale v okamžiku, kdy vidí rodiče a pak se od něj mají například po desetiminutové přestávce zase odloučit, je třeba je znovu uklidňovat a zapojovat do programu.

Přítomnosti malých dětí je třeba přizpůsobit i hodinu konání, resp. přizpůsobit ji jejich obvyklému režimu – předpokládejme, že alespoň jeden z rodičů pracuje, preferované tedy bude odpoledne, děti obvykle odpoledne spí a pak je třeba počítat i s dobou, než se po skupině rodiče dostanou domů a děti uloží. Ideální čas konání je například od 16.30 do 18, ale opět záleží na vás a na domluvě s rodiči dětí.

Zmínila jsem se o hlídání dětí – v případě, že bude vaše skupina sestavena z rodičů s dětmi, bude hlídání asi nezbytné, přece jenom je lepší, když se skupinového programu zúčastní oba partneři či partnerky. Někteří nám také psali, že fakticky není možné si na 8 večerních či podvečerních skupin vyčerpat již tak vzácné hlídání, a proto by dali přednost jiné formě podobně organizovaného skupinového programu (o tom se budu dále v textu zmiňovat).

Určitě máte v okolí někoho, kdo má zkušenosti s hlídáním dětí, případně někoho, kdo děti hlídá. Bude-li využívat hlídání dětí, je třeba na to myslet i v rozpočtu.

Nepředpokládejte, že v přítomnosti dětí, byť kojenců, se budou moci účastníci a účastnice skupiny soustředit.

NÍZKOROZPOČTOVÁ VERZE

Zde záleží na cílech, které si pro setkávání stanovíte. Pokud půjde jenom o seznámení a další síťování LGBT rodin ve vaší lokalitě, je možné se setkávat i za přítomnosti dětí, tím odpadnou náklady na hlídání, případně je možné využít dětský koutek s komerčním hlídáním, kde náklady ponese samostatně každá rodina, obvykle bývá k dispozici v různých obchodních centrech a podobně.

Budete-li uvažovat o odborné části setkávání (různé přednášky a diskuse – viz text níže), zvažte, zdali se nevyplatí investovat do hlídání dětí, případně zkusit najít dobrovolníky či dobrovolnice, kteří v průběhu edukativní části děti pohlídají. Je možné se například obrátit na místní pedagogické či sociální školy, kde může být hlídání dětí studentkám započítáno jako praxe, případně studentky mohou pracovat za podstatně méně peněz než profesionální chůvy či jiné hlídačky dětí.

ODLIŠENÍ ČASŮ POŘÁDÁNÍ DLE SLOŽENÍ SKUPINY

Bude-li skupina určena pro budoucí rodiče, případně pro rodiče, kteří mají hlídání zajištěné, je možné ji posunout na pozdější podvečerní čas, aby účast ve skupině nenutila některé například odcházet dříve z práce a podobně. Přece jenom je cílem vytvořit atmosféru přátelskou, důvěrnou až intimní, kterou by pozdní příchody narušily, ani napětí vyplývající z opakované nepřítomnosti v práci několikrát za sebou by atmosféru nepomohlo tvořit.

V případě „bezdětné“ skupiny máte mnohem širší možnost výběru místa. Doporučujeme si předem ověřit, zdali prostor vyhovuje, jaká je dopravní dostupnost, i případné „zrady“ dopravních podniků – pro konání první skupiny jsme vybrali prostor na Smíchově, kam záhy z důvodů rekonstrukce tramvajové trati přestala tramvaj jezdit a doprava byla velmi komplikovaná.

Mělo by se jednat o menší, uzavřený salonek, kde je možné dát židle do kruhů nebo si sednout kolem velkého stolu, přes vybranou místnost by neměl nikdo v průběhu programu chodit (měli jsme špatnou zkušenost s tím, že například dvakrát během večera potřebovali jít do skladu, který byl právě za naší místností...). Prostor by měl být nekuřácký, kuřáci vydrží 90 minut nekouřit a nekuřáci (a i někteří kuřáci) jsou na pach z cigaret citliví, i když se v místnosti aktuálně nekouří a je vyvětráno.

Dále záleží na vašem rozpočtu, ale mělo by být zajištěno alespoň malé občerstvení – například džbán s vodou s citronem a sklenice, dále by mělo být možné, aby si účastníci objednali před skupinou občerstvení dle vlastního výběru (které budou také hradit), někdo přichází rovnou z práce, hladový atd., pokud máte možnost vybírat kavárnu či prostor, kde je možné zakoupit například bagetu či tousty, doporučujeme to.

Ověřte si také otevírací dobu – my jsme na druhé kolo skupin našli krásný prostor, začínali jsme v 18.30, aby to vyhovovalo i dojíždějícím pracujícím, končili jsme ve 21 a kavárna oficiálně zavírala ve 20.30. Na prodloužení o půl hodiny jsme se domluvili bez problémů, ale velmi často začala mezi účastníky skupiny živá diskuse, kterou bylo nutné z časových důvodů přerušit a než by se domluvili, že se přesunou do jiného

podniku nedaleko, raději se rozloučili. I ve zpětných vazbách na závěr skupinového setkávání toto byla jedna z mála výtek, které jsme dostali.

Chvilí jsme uvažovali i o nějaké zasedací místnosti v některé spřátelené organizaci, ale „administrativní“ prostředí jsme záhy vyhodnotili jako nevhodné, lépe se nám pracovalo v kavárně, která byla veřejnosti přístupná, často jsme tam chodili již dříve, potkávali se tam s dalšími účastníky, kteří také měli volněji a mohli se předem setkat na kávu a podobně.

NÍZKOROZPOČTOVÁ VERZE

Kavárny a podobné podniky obvykle nabízí pronájem salonku nebo nějaké uzavřené místnosti za konzumaci v určité výši zdarma, záleží na zvyklostech ve vašem regionu.

NÁPLŇ SKUPIN

V našem původním projektu bylo počítáno celkem s 8 skupinami po 90 minutách. Pokud bychom projekt realizovali dále a déle, asi bychom zvolili větší počet skupin, například 10. První skupina byla úvodní, seznamovací, poslední závěrečná. V ostatních skupinách byli většinou přítomni hosté – odborníci či odbornice na konkrétní téma.

- gynekolog, ideálně z centra asistované reprodukce
- sociální pracovnice
- právník/právníčka
- psycholog /psycholožka – ideálně dětský/á

Další odborníky či odbornice je možné zvolit podle aktuálního zájmu účastníků a účastnic, my jsme měli jednu diskusi s otcem dvojčat, které vychovával s partnerem, a měli náhradní matku, jednou jsme pozvali partnerského poradce, ale několikrát jsme „volné“ skupiny využili k diskusi nad tématy, která účastníky a účastnice zajímala, což nakonec ve zpětných vazbách účastníci a účastnice hodnotili jako velmi dobré, někteří si dokonce přáli, aby do interakcí méně vstupovali odborníci a více se odehrávala mezi členy skupiny.

S vystupujícími odborníky či odbornicemi jsme uzavřeli dohodu o provedení práce.

Výběr odborníků či odbornic jsme prováděli velmi pečlivě, především na základě předchozí osobní zkušenosti nebo doporučení. I tak ale doporučujeme informovat vystupující o složení skupiny, ve které budou přednášet a se kterou budou následně diskutovat, abychom předešli nedorozumění a případně stihli vybrat někoho jiného, protože námi vybraný přednášející nebyl zcela v souladu s tématy, která jsme chtěli řešit a odborně podložit.

Domluvili jsme se na základních okruzích, které by měly zaznít, na technických podmínkách, původně jsme mysleli, že budeme mít současně i powerpointové prezentace, které poté dostanou účastníci a účastnice k dispozici. Nakonec se nám více osvědčil méně formální postup, kdy na teoretický, základní úvod navazovala diskuse, ve které se mohli uplatnit všichni, zeptat se na cokoliv k tématu a takřka vždy dostali okamžitě odpověď, o které bylo možné dále diskutovat.

Varianta s prezentacemi je také možná, pokud to bude váš prostor umožňovat. V jedné ze zpětných vazeb se objevil také požadavek na „pracovní sešit“, kde by byly prezentace předem a bylo by možné si do něj psát poznámky. Na to jsme my v našem rozpočtu projektu úplně nemysleli, ale nápad je to jistě zajímavý, v pracovním sešitě potom mohou být loga donorů a kontakty na jednotlivé přednášející.

LÉKAŘ/KA - SPECIALIZACE GYNEKOLOGIE NEBO ASISTOVANÁ REPRODUKCE

Není dost dobře možné určit, kteří z přednášejících jsou více důležití a které můžete případně neoslovit, v každé skupině měli určité preference a s každým z přednášejících byli různě spokojeni. Není třeba se obávat toho, že informace o asistované reprodukci budou určeny jen pro ženy ve skupině a muže nezaujme, nás překvapilo, že muži měli více dotazů než ženy. Pokud se nepodaří domluvit spolupráci s odborníkem nebo odbornicí z centra asistované reprodukce, je možné se obrátit i na běžné gynekology (zde ale obzvlášť doporučuji osobní kontakt a zkušenost), fakticky problémy s otěhotněním především a primárně řeší běžný gynekolog, který až při dalších problémech doporučuje kontaktovat centrum asistované reprodukce.

SOCIÁLNÍ PRACOVNICE /SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

O práci sociální pracovnice také mezi běžnou veřejností koluje celá řada mýtů, které vzbuzují obavy o to, jak bude reagovat při setkání s homoparentální rodinou, v jakých případech se vlastně může stát zastoupený sociální pracovníci dostat do kontaktu a zasáhnout v rodině, kde stejnopohlavní pár vychovává dítě, jak je to s uvedením či neuvedením otce dítěte do rodného listu. Naše účastníky a účastnice skupiny také hodně zajímal systém sociálního zabezpečení a pravidla pro poskytování dávek, zejména rodičovského příspěvku, o čemž kolují četné mýty.

PRÁVNÍK/PRÁVNÍČKA

Odborný vstup právníka/právníčky považujeme za nezbytný, přednášky právníků/právníček ve všech formách setkávání rodičů měly velký úspěch. V případě právní přednášky ovšem doporučujeme obrátit se rovnou na organizaci, která se právem a LGBT zabývá (PROUD – www.proudem.cz, Prague Pride – www.praguepride.cz, STUD – www.stud.cz/ a další), případně tyto organizace vám mohou dát doporučení na spolupracující právníky a právníčky. Opět doporučujeme domluvit základní okruhy a pak vycházet z otázek účastníků a účastnic skupiny. Mezi hlavní okruhy, které byly ve středu zájmu, patřilo přiosvojení dítěte, pak právo biologického otce a jeho rodiny na styk s dítětem, dědictví, práva sociálního rodiče, situace po smrti biologického rodiče – komu bude dítě svěřeno do péče, když sociální rodič fakticky nemá na dítě žádný právní nárok, pokud nebude v legislativě upraveno přiosvojení atd.

PSYCHOLOG/PSYCHOLOŽKA

Jako poslední velmi důležitou přednášku považujeme přednášku dětského psychologa. Současní rodiče se hodně zabývají tím, jak vysvětlit dítěti, že vyrůstá ve stejnopohlavní rodině, jak se prezentovat navenek, ale také jak vycházet s prarodiči a s dalšími příbuznými, jak informovat školku a školu o rodinném soužití, se kterým se někteří nemuseli dosud setkat, a zdali je vůbec nutné informovat... Z naší zkušenosti se po přednášce dětského psychologa leccos vyjasnilo a účastníci a účastnice skupiny si ji velmi pochvalovali.

ÚVODNÍ SETKÁNÍ

V úvodní skupině se účastníci představují, sdělují svá očekávání, další průběh skupiny je možné nechat již na vedoucích skupiny, kteří pracují podle svých zkušeností a představ o vedení skupiny a práci se skupinou.

DALŠÍ SETKÁNÍ

Další skupiny, ve kterých není edukativní část, mohou být opět naplněny tématy, která účastníci a účastnice skupiny aktuálně řeší a která jsou pro ně aktuální. Pokud se sejde aktivní skupina, záhy se ponoříte do dynamické práce a stanovený čas uteče velmi rychle, pokud nejsou účastníci tolik angažovaní, je to více na vedoucích skupiny a jejich zkušenostech. My jsme ve volných skupinách řešili například témata sdíleného či výlučného rodičovství, vztahy mezi příbuznými, jak vlastními, tak i těch z druhé strany (partnera, partnerky, otce dítěte, ...) a další včetně coming outu v zaměstnání, na veřejnosti, jak komunikovat s dalšími osobami, které budou s naší situací alespoň okrajově seznámeny (pediatr, učitelka v mateřské školce atd.).

Ve zpětných vazbách jsme se opakovaně setkali s názorem, že by bylo lepší mít více takových uzavřených skupin na témata, která se účastníkům a účastnicím „honí v hlavě“ než přednášek s odborníky. Proto jsme se rozhodli, že v případě, že budeme otevírat další cyklus podpůrných rodičovských skupin, rozšíříme počet setkání na 10, případně ubereme na přednáškách s odborníky, ponecháme pouze výše uvedené čtyři základní a zbytek naplníme diskusemi a skupinovými interakcemi dle přání účastníků a účastnic.

NÍZKOROZPOČTOVÁ VERZE

Je pravděpodobné, že někteří odborníci či odbornice budou ochotni/y pracovat i bez nároku na honorář, záleží i na vašich komunikačních a přesvědčovacích schopnostech, přece jenom se jedná o 90 minut pro dobrou věc.

VÝBĚR ÚČASTNÍKŮ A ÚČASTNIC

Naše původní představa byla, že se skupinových setkání budou účastnit pouze páry, které aktuálně děti mají nebo děti plánují. Tento vstupní požadavek jsme po diskusi zmírnili, protože někteří účastníci projevili velký zájem o účast ve skupině, ale jejich partner například pracoval v zahraničí, studoval v jiném městě, a podobně. Chvíli jsme váhali a v týmu diskutovali o účasti jednotlivců, kteří nežijí v současné době v páru, ale přesto se o rodičovství aktivně zajímají a v budoucnu rodiči být chtějí. I s účastí těchto jedinců jsme nakonec souhlasili, vzhledem k tomu, že se kdokoliv může ocitnout v podobné situaci (žít single), a rodičovství je potřeba, kterou si do partnerství přinášíme a společně ji potom formujeme.

DALŠÍ FORMY PRÁCE

V předchozím textu jsme popisovali především podpůrné rodičovské skupiny v základní formě – pravidelné setkávání na předem určeném místě v danou dobu, opakované několikrát za sebou. Když jsme rozesílali nabídky na účast v této formě práce, ozývali se zájemci a zájemkyně, kteří se z nejrůznějších důvodů účastnit nemohli (pracovní důvody, studium mimo Prahu, absence hlídání, o skupině se dozvěděli pozdě atd.). K tomu často dodávali, že ale fakticky nemají možnost se vidět s rodiči, které ve stejné rodinné formě vychovávají děti a že by o to velmi stáli, kvůli sobě i kvůli svým dětem.

POBYT PRO RODIČE S DĚTMI

Protože cílem projektu bylo umožnit rodičům, kteří vychovávají děti v kontextu stejnopohlavní rodiny, společné setkávání a komunikaci, začali jsme se v týmu zamýšlet nad jinou formou společné práce, než jsou skupinová setkání.

Využili jsme květnových svátků a zájemcům nabídli možnost vyjet na rodinný prodloužený víkend do penzionu nedaleko Prahy. Formu jsme ovšem chtěli zachovat, účastníci byli předem informováni o programu. Během čtyřdenního pracovního prodlouženého víkendu jsme pracovali jako skupina i se všemi prvky skupinové dynamiky. Skupinová práce byla proložena přednáškami odborníků, kteří byli ochotni se zúčastnit naší práce i o víkendu. Na dobu organizovaného programu jsme zajistili hlídání dětí, jinak si ho rodiče zajišťovali sami.

Pobyt pro rodiče s dětmi je poněkud organizačně složitější než je organizování pravidelných podvečerních skupin, proto zde přidáváme pár tipů.

Při výběru ubytovacího zařízení je třeba sledovat zejména:

- vhodnost zařízení pro děti a zkušenosti provozovatelů s dětmi (nestačí, že mají na internetu napsáno, že poskytují ubytování pro rodiny s dětmi)
- bezbariérovost — alespoň v té formě, že je možné se v místě pohybovat s dětskými kočárky
- dostatek vybavení pro děti – dětské jídelní židličky, dětské postýlky – potřeby postýlek a dětských židliček stačí zjistit v přihláškách a poté to již domlouvat přímo s provozovatelem
- herna nebo dětské hřiště
- přizpůsobení jídelníčku dětem a lidem se speciálními výživovými požadavky – vegetariáni, lidé s bezlepkovou či bezlaktózovou dietou atd.
- místnost pro skupinová setkávání – nedoporučujeme nechat se uspokojit informací, že můžete využívat jídelnu apod., trvá dlouho, než se sklídí po snídani, pak se připravuje na oběd, ... Místnost by měla být jen pro vás a neměl by do ní mít nikdo jiný přístup

Během čtyř dnů jsme stihli podobnou práci jako při osmi skupinových setkáních.

Pro zhodnocení je třeba získat od účastníků a účastnic zpětnou vazbu. Tuto je možné rozdat před ukončením pobytu účastníkům a účastnicím přímo na místě, případně jim ji zaslat po ukončení pobytu emailem.

Ze zpětných vazeb účastníků a účastnic, které jsme dostali zpět po uzavření víkendu, jsme zjistili, že očekávání, která měli před pobytem a na jeho začátku, byla naplněna zcela, děti měly možnost seznámit se s dalšími dětmi, které vyrůstají také s oběma rodiči stejného pohlaví, společně řízeně i neformálně diskutovat o problémech, které aktuálně řeší nebo se kterými předpokládají, že se budou potýkat do budoucna. Všechny rodiny projevíly zájem setkávat se v podobném či rozšířeném složení i do budoucna, méně organizovaně, resp. organizované ze strany některého z účastníků.

DALŠÍ SETKÁVÁNÍ RODIN S DĚTMI

První takové setkání proběhlo na přelomu července a srpna v kempu asi sto kilometrů od Prahy, sem přijeli i další rodiny, které se nezúčastnily pobytu pro rodiče s dětmi, který organizoval Prague Pride. Zde se naplánoval i další termín setkání na další prodloužený víkend v září. Je zřejmé, že touto formou setkání jsme se trefili přesně do potřeb LGBT rodin s dětmi a vyslyšeli potřebu setkávat se, seznámit děti s dalšími dětmi a rodinami, které vypadají podobně jako ty, které znají a společně sdílet radosti i strasti této formy rodičovství.

NÍZKOROZPOČTOVÁ VERZE

Záříjové setkání bylo již čistě na dobrovolnické bázi, jedna ze členek první skupiny se ho chopila, vybrala místo, zajistila odpovídající podmínky, program na místě, oslovila původní účastníky a účastnice, vybrala zálohy a fakticky zcela se ujala organizace. Opět jsme využili možnosti hlídání dětí, tentokrát studentkami, a o náklady jsme se rozdělili dle počtu hlídanych dětí. Během odpoledne, na které bylo zajištěno hlídání dětí, jsme dále pracovali na draftech dokumentů, které vznikly během letního pobytu, seznámili jsme se s novými účastníky a vzájemně sdíleli své zkušenosti z rodinného života a jeho LGBT specifika.

Ovšem také jsme již začali řešit to, že je třeba založit paralelní skupinu a kdo se toho ujme, vzhledem k tomu, že v této primární skupině je při plné účasti kolem padesáti členů, je i složité najít ubytování, které bude odpovídat našim (i finančním) požadavkům a kam se všichni vejdem.

BLOK O RODIČOVSTVÍ NA FESTIVALU QUEEREYE

Od začátku projektu vzniklo vyváženě a poutavě připravené pásmo o LGBT rodičovství. Protože jedním z našich cílů bylo mimo jiné informace o LGBT rodičovství poskytnout co největšímu okruhu zájemců a zájemkyň, oslovili jsme organizátorky festivalu lesbické kultury Queer Eye a domluvili se na zařazení našeho „rodičovského“ bloku na dopoledne, kdy se festival koná. Z předchozích ročníků máme tu zkušenost, a organizátorky ji potvrdily, že na tento festival se do Prahy sjíždí mnoho lidí, kteří by se zároveň cítili osloveni naším tématem a rádi by se zúčastnili.

V sobotu dopoledne jsme začali náš komponovaný diskusní blok přednáškou gynekologa z centra asistované reprodukce, pokračovali přednáškou právníka a následovala přednáška sociální pracovnice. Po každém odborném vstupu byl prostor pro moderovanou diskusi, kterou bylo obvykle nutné ukončit proto, že přicházel další host se svým odborným vstupem. Vysoká účast rozmanité skupiny posluchačů a posluchaček nás příjemně překvapila, v průběhu dopoledne jsme se museli domluvit s organizátory a přidávat další židle.

Na plánovanou odpolední panelovou diskusi, kam byl kromě právníka a sociální pracovnice pozván ještě psychoterapeut a rodinný poradce, navzdory zajímavému programu v dalších částech festivalu dorazil hojný počet účastníků a účastnic. Během vymezených devadesáti minut jsme stihli odpovědět na otázky, které pokládala diskutujícím moderátorka i na otázky z publika.

WORKSHOP KOMUNIKACE QUEER RODIČOVSTVÍ NAVENEK

Protože jsme během pobytu pro rodiče s dětmi začali připravovat zajímavé materiály a pojmenovali a kategorizovali témata, která jsou pro LGBT rodiče stěžejní, považovali jsme za vhodné toto využít i při setkání s další skupinou současných a budoucích LGBT rodičů. Dopředu jsme připravili a inzerovali interaktivní workshop Komunikace queer rodičovství navenek. Protože jsme počítali s účastí rodičů s malými dětmi,

pro konání tohoto workshopu jsme rezervovali dětskou kavárnu, resp. kavárnu s dětským koutkem, kde je již zajištěno hlídání a zároveň prostor pro klidnou a kreativní práci.

V brzkých dopoledních hodinách jsme se sešli ve společné diskusi zejména nad klíčovými tématy, která se ukázala jako zásadní i pro tuto skupinu rodičů – jak komunikovat ve školce, ve škole, u pediatra a na dalších místech, kde je nutné okolí alespoň částečně seznámit s naší rodinnou konstelací. Pracovali jsme na dokumentech, které bychom v budoucnu chtěli zpřístupnit i pro další LGBT rodiče, sdíleli své zkušenosti, diskutovali a pod vedením psychoterapeutky některé konkrétní situace i prakticky nacvičovali.

Po poledni jsme se rozešli s pocitem dobře udělané práce, děti byly nadšené z pestrého dopoledního programu a dospělí si dojednávali další termíny již neorganizovaného setkání.

ZÁVĚR SETKÁNÍ

Protože na začátku každého typu setkávání (podpůrné rodičovské skupiny, pobyt pro rodiče s dětmi, komponovaný program na festivalu QueerEye) zjišťujeme, jaká mají účastníci a účastnice očekávání, bylo by škoda s touto informací dále nepracovat.

V případě podpůrných rodičovských skupin a pobytu pro rodiče s dětmi jsme účastníkům a účastnicím zaslali elektronicky formulář pro zpětnou vazbu, na festivalu a workshopu jsme získávali zpětnou vazbu ústně.

Zpětná vazba je důležitou součástí vyhodnocení projektu, v případě oficiální realizace s podporou dalších subjektů bývá obvykle povinná, v případě neformální realizace je to důležité pro vás. Nemí třeba se držet závazně níže uvedeného textu ani formy. My jsme během skupin navázali s účastníky a účastnicemi velmi kvalitní vztahy a proto je také možné s nimi komunikovat méně formálně.

Zpětná vazba k části projektu Gay rights are human Rights/Práva LGBT osob jsou lidská práva:
Dílčí část projektu: Podpůrné rodičovské skupiny

Milí účastníci a milé účastnice našich rodičovských skupin, jak jsem slibovala, zasílám formulář pro zpětnou vazbu. Je to ve wordu, takže se do toho dá bez problémů psát (aspoň doufám). Zpětná vazba může být i anonymní, ale to fakt nevím, jak bychom udělali. Jedině že byste to vytiskli a poslali poštou – to asi taky jde. (Rovnou vám posílám adresu, protože jakmile mi někdo bude psát o adresu, aby mohl poslat anonymní zpětnou vazbu, tak to zase tak anonymní nebude.)

Tak – tedy – na následující otázky, prosím, odpovězte. Nejlépe celou větou, případně i větami rozvitými, budu moc ráda za jakékoliv poznámky, i ty, které nás mají motivovat ke změně a ke zlepšení. Projekt je pilotní, něco, co jsem si dlouho přála a plánovala, teď realizuji společně s Patrikem v praxi a určitě je stále co zlepšovat. Pokud byste rádi odpověděli na nějakou otázku, kterou jste nedostali, tak si ji tam připište nebo prostě napište další komentář nebo poznámku. Doufám, že se s vámi budu vídat i dál, i když naše skupina skončila, určitě dostanete pozvánku na společný víkend.

Co nejlepší nový rok.

Magdaléna

1. Úvodní setkání – Kavárna Divoké matky: Jak vám vyhovovalo místo setkávání, forma společné práce, čas setkání (toto bylo před posunutím, to znamená začátek v 17), co vás přesvědčilo, abyste přišli na další setkání, co byste na tomto setkání zlepšili, ...
2. Přednáška sociální pracovnice: Co se vám líbilo, nelíbilo, jak vám vyhovovalo místo setkání (změna místa) a čas (posunutí začátku), co jste si z přednášky a následné diskuse odnesli, co vás překvapilo, co by mělo být na organizaci jinak, ...
3. Společné setkání na téma rodičovství – bez hosta: Co se vám líbilo, nelíbilo, co jste si odnesli, co vás překvapilo, ... a cokoliv dalšího.
4. Přednáška psychologa na téma comingout rodiny: Co se vám líbilo, nelíbilo, co jste si z přednášky a následné diskuse odnesli, co vás překvapilo, co by mělo být na organizaci jinak, ...

5. Přednáška právníka: Co se vám líbilo, nelíbilo, co jste si z přednášky a následné diskuse odnesli, co vás překvapilo, co by mělo být na organizaci jinak, ...
 6. Diskuse s otcem dvojčat: Co se vám líbilo, nelíbilo, co jste si z diskuse odnesli, co vás překvapilo, co by mělo být na organizaci jinak, ...
 7. Přednáška gynekoložky z kliniky asistované reprodukce: Co se vám líbilo, nelíbilo, co jste si z přednášky a následné diskuse odnesli, co vás překvapilo, co by mělo být na organizaci jinak, ...
 8. Závěrečné setkání, hodnocení, rozloučení.
 9. Cokoliv nám chcete sdělit a nás nenapadlo se na to zeptat.
- Děkuji za vyplnění a těším se na setkání.

Z vyplněných zpětných vazeb, které jsme následně zpracovali, vyplynula celá řada podnětů a tipů pro zlepšení a zkvalitnění práce, o kterých budeme při případném opakování uvažovat, některé jsme zařadili již v průběhu projektu (nekuřácký prostor, posunutí času začátku, ...).

Získání informací o zpětné vazbě považujeme za nezbytné, pokud chceme naši práci reflektovat a zkvalitňovat.

ZÁVĚR A SHRNU TÍ

Tato část projektu Gay rights are human rights/Práva LGBT osob jsou lidskými právy – Podpůrné rodičovské skupiny byla pilotní. Poněkud jsme se odchýlili od původního záměru realizovat pouze podpůrné skupiny, reagovali jsme na poptávku a hledali a realizovali další formy setkávání pro LGB.

Z realizace pilotní části projektu vyplynuly další potřeby, které je třeba ošetřit, se kterými je třeba pracovat, ideálně v dalším podobném projektu.

Jako zcela neřešená oblast se ukázala oblast práce s dospívajícími a mladými dospělými, kteří přišli s jedním z rodičů do nového, stejnopohlavního vztahu, přičemž tito pocházejí obvykle z manželství tohoto rodiče, tedy ze svazku heterosexuálního.

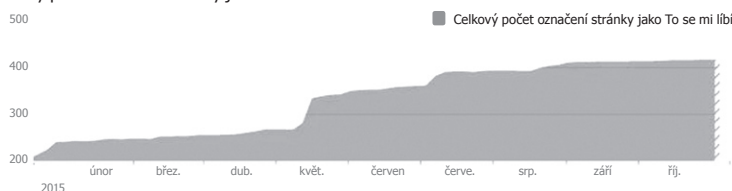
Dále se ukázala potřeba podpory LGBT rodičů, kteří vstupují do kontaktu s běžnými institucemi, tj. se školkou, školou, zájmovými kroužky, dětským lékařem a podobně. Podařilo se připravit návrh dokumentů, které by byly k dispozici právě rodičům a ve kterých budou jasně a stručně vysvětlena jejich práva a povinnosti vyplývající z aktuální legislativy ve vztahu k dítěti, které v homoparentální rodině vyrůstá.

Byl potvrzen náš předpoklad, že ač děti vyrůstající v homoparentálních rodinách toto vnímají zcela přirozeně, jejich rodiče mají potřebu se na neformální úrovni scházet s dalšími rodinami, aby se necítili jako minorita, aby jejich děti viděly podobné rodinné modely a mohly je případně srovnávat a porovnávat s tím, ve kterém vyrůstají. Cílem neformálního setkávání je také sdílení tipů, strategií a komunikačních vzorců.

Dále vyplynula jasná potřeba konzultovat své rodičovské plány i individuálně, v průběhu realizace podpůrných rodičovských skupin oba vedoucí skupin opakovaně konzultovali s několika zájemci jejich situaci mimo skupinu, ovšem také bez institucionálního rámce, ve volném čase a bez nároku na honorář. Rýsuje se potřeba poradenského zařízení, nebo alespoň využití volného časového prostoru ve stávající LGBT organizaci ke konzultacím zaměřeným na rodičovství. Zde vidíme také ale potřebu znalosti alespoň angličtiny, vzhledem k tolerantnímu, resp. lhostejnému prostředí v České republice se pro rodičovství zde rozhoduje poměrně vysoký počet smíšených párů, kdy jeden z partnerů pochází ze zahraničí, zde pracuje, ale stále mluví pouze anglicky.

K podpoře pilotní části projektu a předávání informací o aktivitách spojených s LGBT rodičovstvím vznikla facebooková stránka LGBT rodiče, která zůstane v provozu i po ukončení projektu a kam je možné psát případné dotazy a komentáře.

Celkový počet označení stránky jako To se mi líbí k dnešnímu dni: 416

REKAPITULACE:

Budete-li uvažovat o otevření podobné podpůrné skupiny u vás v regionu, jsme připraveni vám poskytnout podporu a konzultaci.

Budete-li žádat o grant na rodičovská setkávání, v rozpočtu je třeba pamatovat na následující položky:

- pronájem místa + občerstvení (není nutné)
- vedoucí skupin
- supervize
- lektoři edukační části
- hlídání dětí
- koordinace projektu (ač by to byl některý z lektorů, je třeba na toto myslet jako na samostatnou položku, musí být osoba zodpovědná za výběr místa, oslovování a smlouvání lektorů, oslovování účastníků, komunikaci s nimi a vypracování povinných dokumentů jako je například závěrečná zpráva atd.)

Podpůrné rodičovské skupiny je možné realizovat i v nízkonákladové, spíše svépomocné variantě. Pokud se již teď scházíte, je možné dát vašim schůzkám nějakou formu, domluvit se s odborníky či odbornicemi, jejichž názory vás zajímají a inspirovat se naším návodem a našimi pilotními zkušenostmi.

O PROJEKTU

Projekt *Práva LGBT osob jsou lidskými právy* realizuje společnost Prague Pride v období od srpna 2014 do dubna 2016 za podpory Norských fondů. Hlavním cílem projektu je ochrana lidských práv LGBT osob a podpora a propagace otevřené společnosti bez diskriminace LGBT osob. V rámci projektu je realizována celonárodní osvětová kampaň a kulturní i osvětové aktivity napomáhající ke společnému dialogu a poznání mezi majoritou a LGBT komunitou, prevenci homofobie a prosazování systémových změn v oblasti ochrany lidských práv LGBT osob. Součástí projektu jsou také podpůrné skupiny pro LGBT rodiče a ty, kteří o rodičovství uvažují.

O PRAGUE PRIDE

Spolek Prague Pride je dobrovolnou, nestátní, nepolitickou, neziskovou organizací. Jeho záměrem je přispívat k prosazování tolerantní občanské společnosti, boj proti homofobii a zvýšení povědomí veřejnosti o lesbické, gay, bisexuální a transgender (LGBT) komunitě v ČR. Spolek byl založen v roce 2010 a jeho hlavní aktivitou je organizování teplého lidskoprávního festivalu Prague Pride.